ne. Scdo qr ipm cornu iudaicū ꝓplm ex q̄ naturā humanā xp̄s assumpsit significat. Sic aūt ab illis naturā accepit. sic ⁊ ab eis illi⁹ nature purgationē ab om̄ib⁹ defectibus q̄s assumpsit habuit qm̄ ab eis occis⁹ fuit ad quā mortē cōsecuta est resurrectio in qua oēs defect⁹ dimisit. ⁊ eis oppositas ꝟtutes accepit. Ad h̄ igit̄ rep̄sentandum in dextro cornu altaris vel saltē reuolut⁹ ad illud ꝑfundit ⁊ ꝑfusionē sumit. Tertō qr vt aiūt quidā h̄ purificatio d̄signat ablutionē manuū quā pilat⁹ fecit a ꝑditione sanguinis iusti. sup iudeos ꝑ dextrū cornu altaris significatos. Ad h̄ q̄dā hausta purificatiōe inclināt calicē ad ostendēduz sepulcrū eē vacuū. quia surrexit ⁊ inde ꝓdijt christus.

De postcōmunione.

Antiphona q̄ postcōmunio a plurib⁹ nūcupat̄. ideo sic appellata ē qm̄ p⁹ cōicationē seu i signū ꝙ cōmunicatio expleta ē cōcinit̄. In p̄mitiua nanq̄ ecclesia omns fideles qualibet die corpi ⁊ sanguini xp̄i cōmunicabāt. ꝓut dictuz est sub ti. de cōicatiōe sacerdot. ⁊ statim post communionē cant⁹ iste fiebat. vt ꝓplus ostēderet̄ gr̄as ⁊ laudes agere de xp̄i corpore et sanguine susceptis. Verum ꝓpt̄ circumstans nos pctm̄ sequēti tpe statutū ē vt ter in anno cōmunionē sacerdos q̄tidie ꝓ oibus sacramētalit̄ sumat. ꝓut sub ti. de pacis osculo dictū est. Quis aūt specialit̄ introduxit vsum cantādi hāc antiphonam ignorat̄. Hec aūt antiphona aplorū gaudiū de xp̄i resurrectiōe significat. iuxta illud. Gauisi sunt discipnli viso dño. ⁊ pre gaudio mirabant̄. Ex ꝟo reci ꝓcando in q̄busdā ecclesijs cantat̄. insinuat ꝙ discipuli resurrectionis gaudiū sibi mutuo nunciabant. Vñ dño discipuli cū inuenissent cōcōgregatos vndecim. ⁊ eos q̄ cū ip̄is erāt dicentes. ꝙ surrexit dñs ꝟe ⁊ apparuit simoni. narrabāt que gesta erāt in via. ⁊ q̄modo cognouer̄t eū in fractiōe panis. Canit̄ etiā ab om̄ib⁹ vt notet̄ ꝯmunitas gaudij. ⁊ ꝙ om̄ib⁹ discipl'is dñs apparuit. Est ḡ cōmunio gratiarūactio. iuxta illd̄ Edēt paupes ⁊ saturabunt̄ ⁊ laudabunt dñm. Proprie tñ nouissima or̄o de q̄ infra dicetur postcōmnnio dici pōt.

De oratione nouissima ⁊ de ite missa est.

Peracto cōmunionis mysterio. pōtifex seu sacerdos osculat̄ altare innuens se credere firmiter. ⁊ cōsentire his q̄ circa sacrificiū acta sunt. ⁊ cōuersus ꝓplm salutat. ⁊ deinde redit ad dextrū cornu altar̄ significans ꝙ in fine mūdi post antichristi mortē xp̄i p̄dicatio siue xp̄s reditur⁹ ē ad iudeos quos iā reprobauit. Tūc em̄ conuertent̄. ⁊ reliquie israel salui fient. Et eleuatis manib⁹ vltimā orationē q̄ ꝓprie p⁹ cōmunio vocat̄ exequit̄. in q̄ rogat ⁊ gratias agit de sacramēti ꝑceptiōe dicēs collectas ꝓ numero secretellarū. Orat em̄ ꝓ his q̄ ad hanc cōionē eucharistie accesserunt. Hec aūt or̄o significat or̄onē capitis nr̄i iesu xp̄i. qui ꝓ nobis interpellat quotidie apud pr̄em. Significat etiā ꝙ apostoli post ascensionē dñi in oratione ꝑseuerauerūt. Finis ꝟo illius or̄onis vbi dicitur Per dñm nr̄m iesum xp̄m ⁊c̄. significat ꝙ aduocatū habemus in celo apud pr̄ez. Illud aūt cōsiderandū est ꝙ sacerdos dicturus postcōmunionez p̄mittit. Dñs vobiscū. ⁊ orem⁹ stans ante mediū altaris. deinde trāsiens ad dextrū cornu altaris. ibi ꝓnūciat or̄onē. q̄ finita rediēs añ altar̄ mediū ibi dic̄. ꝑ dñm. ꝓut tactū fuit sb̄ ti. de salutatiōe. Circa qd̄ nōnd̄ ē. ꝙ dextrū cornu altaris significat ꝓplm iudaicū. sinistrū ꝟo gentilem. Predicatio christi ⁊ euāgelium ei⁹ incepit a iudeis ⁊ trāsiuit ad gentiles. ⁊ iterū redire debz ad iudeos. ad qd̄ significandū sacerdos a dextro cornu altaris trāsiuit ad sinistrū ⁊ ecōuerso. Merito ḡ postcōmunio. q̄ est q̄si finis misse dicitur in dextro cornu altaris. Quia ꝟo altaris mediū rep̄sentat fidē xp̄i ⁊ ip̄m deū in quē vterq̄ popul⁹ vnit̄. reducit̄ ⁊ finitur ideo ꝑ dñm nr̄m ⁊c̄. qd̄ ē q̄si finis postcōmunionis ibi dicit̄. Ip̄e etiaz ē q̄ vtrunq̄ ꝓplm ad se petendū inducit ⁊ illuminat. et iō Dñs vobiscū ibidē dr̄. Per ip̄m etiam quicq̄d boni in or̄one petim⁹ ipetram⁹. et iō ibidē ꝓnūciat̄ orem⁹. De h̄ dictū ē sub ti. de mutatiōe sacerdot. Et nota ꝙ in sabbato quatuor tpm mēsis septēbr̄ dr̄ post

cōmunio illa. Perficiāt in nobis q̄s domi
ne tua sacra quod cōtinēt. ⁊ que nūc i spe/
cie gerimus rerū ꝟitate capiam⁹. Qui⁹ vl=
timā ꝓtem Greg. exponēs dicit. Postu=
lat quipe sacerdos vt corp⁹ xp̄i quod sub
specie panis ⁊ vini nunc gerit manifesta
visione sicuti reuera ē q̄ñq̄z capiat. Q̄uis
nō improbabiliter quidā exponāt hoclo/
co carnis ⁊ sanguinis ꝟitatē ipsam eorū/
dem efficientiā. i. peccatorū remissionem.
De hac etiā oro̅ne dictū ē sub. vij. pticu/
la canonis sup ꝟbo mysteriū fidei. Sane
oratiōe finita iterū ꝓl'm salutat dicēs. Do
minus vobiscū. Circa qd̄ notanduz est q̄
xp̄s post resurrectionē bis legit discipu=
los salutasse dicēs. Pax vobis. et iterum
pax vobis in signū duplicis pacis. videlz
pectoris ⁊ eternitatis q̄ fm pphetam est
pax sup pacē. de qua dñs inquit apostol'.
Pacē relinquo vobis. pacē meā do vob.
Hanc duplicē pacē p duplex osculū sacer
dos insinuat cū vicz prius osculat mini/
strū. ⁊ posteri⁹ osculat altare. Prima ḡ sa
lutatio que fit añ oratione̅ significat bñdi/
ctionē illā quā xp̄s ascensurus in celū legi
tur dedisse discipulis suis. Nam vt lucas
cōmemorat. eduxit eos foras in bethaniā
⁊ eleuatis manib⁹ bñdixit eos. ⁊ cū bñdi/
xisset recessit ab eis ⁊ ferebat in celū. Vñ
post salutationē nouissimā. quā sacerdos
oratione expleta facit ad ꝓl'm. que signifi=
cat vitā eternā. diaconus alta voce pnun
ciat. Ite missa est. repsentās qd̄ dictum ē
ad apl'os. hic iesus q̄ assumpt⁹ ē a vobis
in celum ⁊c̄. Notandū est aūt q̄ missa tri/
bus modis finit. Primo p ite missa ē. ⁊ b̄
in solēnitatibus quotiēs cantat Te deuz
laudamus ⁊ Gloria in excelsis deo prout
dicit in phemio. vij. ptis q̄si dicat. Redi
te ad ppria. quia missa seu oblata est deo
hostia salutar p genere humano put ta=
ctum est in phemio hui⁹ ptis. Vel annū=
ciat ꝓl'o q̄ missa seu p̄ces sūt finite q̄m sta
tutū ē in cōcilio aurelianen. q̄ null⁹ exire
debet de eccl'ia donec annūciatū sit p mi/
nistrū. Vel ē sensus. Ite missa est. i. ite p⁹
xp̄m ⁊ seq̄mini ip̄m. Nō ē em̄ i b̄ mōdo stā=
dū. ꝑ ad p̄riam p bona opa festinādū. qd̄
leuiter facere possum⁹. q̄z missa ē ad deuz
p̄rem placādū hostia. p quā fracta sūt tar
tara ⁊ reserat paradisi introit⁹. Dicēs autē
Ite missa ē dirigit vultū ad ꝓl'm. quia ad
eos q̄s p̄ñtes licētiamus fmonē dirigim⁹
⁊ eis ad q̄s fmonē dirigim⁹ faciē repsen=
tare solem⁹. sic fit qñ dr̄. Dñs vobiscū. vl'
Orate fr̄es. put dcm̄ ē sub ti. de inclinati=
one sacerdotis. Ez dicēs. bñdicam⁹ dño.
vel reqescāt in pace. vel orem⁹. nō stat ꝟ=
sus ad ꝓl'm. q̄z illū distincte nō alloquit.
sed dirigit faciē ad orientē vel mētē ad de
um. Dicto aūt. Ite missa ē. cler⁹ ⁊ pl'ꝰ ḡ=
tulādo rñdēt. Deo grās. imitātes apl'os.
q̄ adorātes regressi sunt in hierl'm cū gau=
dio magno ⁊ erāt in tēplo laudātes ⁊ bñ=
dicētes deū. Est em̄ put q̄dā asseret. Deo
grās. inl'iectio ḡtulatiua. vel cōgratulati
ua. ⁊ b̄ sūptū ē de Exo. nō fm ꝟba sed fm
sensū. qm̄ pl'ꝰ isrl' ex pmissu pharaonis ⁊
licentiāte cyro de babylonica captiuitate
ad hierl'm reūsus. grās egit dō. Ez ⁊ apl'i
post ascēsionē dñi regressi sūt in hierusalē
bñdicētes dñm. sic ⁊ nos vltima bñdictio
ne accepta ad celestē p̄riā ibim⁹. vbi sp in
grārū erim⁹ actiōe. Apl'i q̄z p̄dicātes. di=
cebāt. Grās agite. sine intermissiōe orate
Pōt etiā dici q̄ sacerdos icipiēs. Gloria
in excelsis deo. significat angelū annunci=
antē pastorib⁹ ineffabile gaudiū de christi
natiuitate. Ite missa ē. desig̅t accessuz pa
storū ad locū natiuitat̄ xp̄i. put dicet i p
hemio. vij. ptis. Chor⁹ rñdēs. Deo grās
repñtat q̄ sic lucas refert. ip̄i pastores re=
uersi sunt glorificantes deū in oib⁹ q̄ vide
rāt ⁊ audierāt. ¶ Secdo mō missa ēminat
p Bñdicam⁹ dño. vicz i pfest̄ dieb⁹ ⁊ ge
nerat̄ qñ p̄missa cātica leticie nō dicūtur.
p qd̄ pl'ꝰ ad grāz inuitat actiōes. q̄z post
oia debem⁹ deo hūiliari. ⁊ ē sūptū d̄ apl'o
vel de ps̄. vl' de hymno triū puerorū vbi
dicit. Bñdicā⁹ p̄rem ⁊ filiū. Et rñdetur.
Deo grās. qd̄ ad gaudiū apl'orū de q̄ pre=
missum ē referr̄. De b̄ dicet in phemio. v
pt̄. Et pl'ꝰ. deo grās agēdo ad ppa redi=
ens. significat discipl'os cū grārū actōe p⁹
ascēsiōez dñi i hierl'm reūtētes Circa b̄ eti
az dōm ē. q̄ i p̄mitiua eccl'a cū mistri eccl'e
missā sine ꝓl'o celebrabāt. claudebat mis=
sa p bñdicā⁹. qñ ꝟo pl'ꝰ erat pñs. q̄z alias
nesciebat ille qñ missa finita eēt dicebant.
Ite missa ē. Az ḡ i pfestis dieb⁹ mistri vt
plūmū q̄si soli sine ꝓl'o missas dicunt. ideo
iuxt̄ morē antiquū in illis dieb⁹ dicūt. De

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

nedicamus. In solennitatib⁹ vo quia tūc plus cōuenit dicūt. Ite missa est. Prima tñ missa in natali dñi in quibusdam locis claudit p bñdicamus dño. eo q̄ saluator nativitas. de q̄ in illa agit. paucis ab angelo nunciata est scz pastoribus qui ministros ecclie figurāt. ⁊ pterea sepe quasi soli ministri in illa psentes sūt. Alia tñ ratio scribet in. vij. pticula sub ti. de aduentu. In diebus quoq̄ ieiuniorū claudit missa p benedicamus ad notandum. q̄ si domino semp bñdicendus sit. multo fortius hoc tpe id facere debem⁹. Significat autē bñdicamus idem qd bñdictio. de qua iaz sub ti. de benedictiōe dicet. Tertio finitur missa p requiescāt in pace. scz missa p defunctis. ⁊ tunc respondet Amen. i. fiat Optat em eis requies. Rursus finis misse finē mūdi significat. Ite missa ē. vel benedicamus libertatē que dabit iusti in patria vbi semp deū bñdicēt.

Qualiter sacerdos humerum pontificis osculat.

Dicto ite missa est. sacerdos qui assistit epo ad altare in quibusdā ecclesijs mēsam altaris. ⁊ armū dextrū pontific osculat. ostendēs huncillum esse pontificē cui fm legis figurā dexter armus sepationis debebat de hostijs salutarib⁹ ⁊ pontificis Sane p humerū expmit pncipat⁹ fm illd ppheticū. Factus ē pncipatus super humerū eius. Principatū vo saluatoris ve expssit vox angelica pphetica ⁊ legalis. Angel⁹ em dixit ad vginē. Dabit ei dñs sedem dauid pris eius. ⁊ regnabit in domo iacob in eternū. ⁊ regni ei⁹ nō erit finis Propheta dicit. Sedes tua in seculum seculi. vga directionis ⁊ virga regni tui pterea vnxit te deus tu⁹ oleo leticie. p cōsortib⁹ tuis. Moyses inquit in lege. Letamini simul cū eo celi. ⁊ adorēt eum omnes angeli dei. Ad qd designādū in ecclesia rhomana tres humerū pontificis in signum reuerentie osculant. videlicet pmi certus in pncipio. diaconus in medio ⁊ sacerdos in fine misse.

De benedictione nouissima.

Altari seu humero osculatis. epus vel sacerdos plm benedicit. Rite ḋez post cōmunionē bñdicit. Quoniā ⁊ sic legit Luc. vlti. Postq̄ christ⁹ in cruce orauit ⁊ coram discipulis māducauit. ⁊ reliquias eis dedit. eleuatis manib⁹ eos bñdixit Unde statuit cōciliū aurelianen. vt plus ante bñdictionē epi vl vbi ipe abest sacerdotis de ecclia nō discedat. Hec aūt vltima bñdictio sup plm missionē spūssancti significat. quem dñs ascendēs in celum ō celo misit in apostolos. iuxt qd ipe pmiserat eis. Accipietis inquit virtutē supuenientis in vos spūssancti. vt iaz dictū est sb ti. de oratione nouissima. Ubi hec bñdictio p vbum oris ⁊ signum crucis expmit. qm illa missio p sonū aeris ⁊ linguā ignis innotuit. iuxta illud. Factus ē repente de celo sonus tanq̄ adueniētis spūs vehementis ⁊ apparuerūt illis disptite lingue tāq̄ ignis ⁊c. Ut licet spūssanct⁹ specialit missus fuerit in apl⁹os. quia tñ indiuisa sunt opa trinitatis missionē illā tota fuit trinitas opata. Ideoq̄ bñdictionē istam facit eps in nomine trinitatis autoritate psalmiste dicētis. Bñdicat nos deus de⁹ noster bñdicat nos de⁹. Secūdo hec vltima benedictio significat illā vltimā bñdictionem. Venite bñdicti pris mei ⁊c. Tertio illā quā xps ascensurus in celū discipulis dedit. Uñ ea facta sacerdos se ad orientē vertit quasi se xpo ascēdenti cōmendans Ceterū benedictionis formā legis expressit autoritas. dicēte dño p moysen. Inuocabis nomen meum sup filios israel ⁊ go dñs bñdicam. Et iterum ppheta. Effundam sup vos spiritū gratie ⁊ precū. Item aaron postq̄ sacrificauerat extendēs manum cōtra populū bñdixit illi. Leuit. ix. Item moyses ⁊ aaron expletis hostijs et holocaustis. intrauerunt tabernaculū testimonij. ⁊ postea exeuntes bñdixerūt populo. Leuit. xj. in fine. Hmōi ergo finales bñdictiones a veteri testamēto sumunt. qm ⁊ iacob in fine vite sue filijs bñdixit. ⁊ moyses pl⁹o ante mortem. sicut ⁊ xpus discipulis ante ascensionē. vt pdictū est. Et inde ē q̄ cum sepamur comitiū ⁊ ptectiuam querimus benedictionez. Sumunt